

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 489/2018-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. októbra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Oskarom Chnápkom, KOVAL & spol., advokátska kancelária, Komenského 3, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, základného práva na rovnosť účastníkov súdneho konania podľa čl. 47 ods. 3, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 CoKR 8/2018 zo 17. mája 2018 a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1 R 5/2014 zo 16. júla 2018, ako aj vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 1 R 5/2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť [REDAKOVANÉ] p r i j í m a na ďalšie konanie.

2. Návrhu [REDAKOVANÉ] na odloženie vykonateľnosti uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 CoKR 8/2018 zo 17. mája 2018 a uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1 R 5/2014 zo 16. júla 2018 n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. augusta 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, základného práva na rovnosť účastníkov súdneho konania podľa čl. 47 ods. 3, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 CoKR 8/2018 zo 17. mája 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 R 5/2014 zo 16. júla 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“), ako aj vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 R 5/2014.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako veriteľ č. 70 sa návrhom doručeným okresnému súdu 28. marca 2014 domáhal povolenia reštrukturalizácie dlžníka [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „dlžník“).

Okresný súd uznesením sp. zn. 1 R 5/2014 zo 7. apríla 2014 začal reštrukturalizačné konanie proti dlžníkovi. Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 71/2014 z 11. apríla 2014 a právoplatnosť nadobudlo 12. apríla 2014.

Následne okresný súd uznesením sp. zn. 1 R 5/2014 zo 6. mája 2014 povolil reštrukturalizáciu dlžníka a do funkcie reštrukturalizačného správcu ustanovil

požiadal reštrukturalizačnú správkyňu, aby zvolala schvaľovaciu schôdzu veriteľov v zmysle § 146 ZKR.

Dňa 7. októbra 2014 sa v sídle dlžníka uskutočnila schvaľovacia schôdza veriteľov, na ktorej bol reštrukturalizačný plán dlžníka prijatý vo všetkých skupinách, keď za prijatie reštrukturalizačného plánu hlasovalo celkovo 9 veriteľov oprávnených na schvaľovacej schôdzi hlasovať s celkovým počtom hlasov 97,22 % a proti boli len 4 veritelia s celkovým počtom hlasov 2,78 %...

Následne bol dňa 8. októbra 2014 podaný na okresný súd reštrukturalizačnou správkyňou ako predkladateľom plánu návrh na potvrdenie reštrukturalizačného plánu súdom v súlade s § 151 ZKR.

Uznesením sp. zn. 1R/5/2014 z 10. októbra 2014 okresný súd v nadväznosti na podnet veriteľa SZRB zastavil reštrukturalizáciu, začal konkurzné konanie a vyhlásil konkurz na majetok dlžníka a do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovil [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], so sídlom kancelárie [REDAKOVANÉ], a to z dôvodu týmto veriteľom tvrdeného údajného závažného porušenia povinností reštrukturalizačnej správkyne. Okrem podnetu uvedeného veriteľa počas reštrukturalizácie dlžníka nedošlo zo strany žiadneho iného veriteľa k namietnutiu postupu správcu alebo k spochybneniu postupu správcu v rámci reštrukturalizácie dlžníka. Uznesenie okresného súdu sp. zn. 1 R/5/2014 z 10. októbra 2014 bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 198/2014 zo 16. októbra 2014 a právoplatnosť nadobudlo 17. októbra 2014.

SZRB sa podľa sťažovateľa už od samého začiatku reštrukturalizačného konania viacerými podnetmi a návrhmi domáhala jeho zastavenia a vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka. K takémuto postupu sa SZRB uchýlila po tom, ako reštrukturalizačná správkyňa pohľadávky tohto veriteľa poprela z dôvodu ich nesprávneho prihlásenia do reštrukturalizácie dlžníka, „nakolko Správcovi v nadväznosti na podnet veriteľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vznikli pochybnosti o správnosti prihlásenia pohľadávky veriteľa SZRB...“. Sťažovateľ zdôrazňuje, že uvedený postup reštrukturalizačnej správkyne však v takomto prípade nie je nezvratný a veriteľ, ktorého pohľadávka bola popretá, sa môže domáhať v zmysle § 124 ods. 4 ZKR, aby súd určil, že pohľadávka veriteľa je oprávnená. Veriteľ SZRB využil svoje právo a prostredníctvom 4 samostatných návrhov ešte stále v súčasnosti na Okresnom súde Banská Bystrica prebiehajú konania o určenie pravosti pohľadávok SZRB prihlásených

do reštrukturalizácie dlžníka pod sp. zn. 60 Cbi 13/2014, 60 Cbi 14/2014, 26 Cbi 16/2014 a 7 Cbi 14/2014.

... veriteľ SZRB postavil svoj individuálny záujem pred spoločný záujem všetkých veriteľov a je jeho snahou odstrániť jeho vlastné pochybenie dosiahnutím vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka a získať tak druhú šancu na uplatnenie si svojich pohľadávok správnym spôsobom v konkurznom konaní. V tejto súvislosti sťažovateľ zdôrazňuje, že vzhľadom na výšku majetku dlžníka, v prípade vyhlásenia konkurzu, za splnenia podmienky, že by pohľadávky veriteľa SZRB boli zistené v plnom rozsahu spolu so zabezpečovacím právom k týmto pohľadávkam, by došlo len k čiastočnému uspokojeniu pohľadávok tohto veriteľa (67,05 %) a pre uspokojenie ostatných veriteľov by nezostali žiadne finančné prostriedky. Zároveň poukazuje na skutočnosť, že v prípade, ak by okresný súd rozhodol v incidenčných konaniach o oprávnenosti pohľadávok veriteľa SZRB, počíta reštrukturalizačný plán dlžníka schválený schvaľovacou schôdzou veriteľov dňa 7. októbra 2014 so 100% uspokojením zabezpečených pohľadávok tohto veriteľa, pričom až do rozhodnutia o zistení pohľadávky veriteľa v incidenčnom konaní bude v zmysle plánu dlžník povinný plniť mesačné splátky do notárskej úschovy. Z uvedeného vyplýva, že úspešná reštrukturalizácia je v záujme všetkých veriteľov, vrátane SZRB. Veriteľ SZRB sa však domnieva, že vyhlásením konkurzu získa opätovnú šancu uplatniť svoje pohľadávky a zvráti tak stav, keď svoje pohľadávky do reštrukturalizácie dlžníka prihlásil nesprávne.

V okolnostiach prípadu okresný súd zastavenie reštrukturalizácie a vyhlásenie konkurzu podľa § 131 ods. 2 písm. a) ZKR založil na svojom zistení, že „v tomto konaní o reštrukturalizácii rozhodovali veritelia právne spochybniteľných pohľadávok, ktorými neposkytli dlžníkovi žiadne reálne plnenie a v ktorých údajné právne dôvody možno považovať za odporovateľné úkony, resp. za neplatné. Funkciu správkyne dlžníka v reštrukturalizácii vykonáva osoba, ktorá vzhľadom na svoje pôsobenie ako správkyňa v reštrukturalizácii veriteľa dlžníka v takejto funkcii vystupuje. Rôznym spôsobom pristupuje a vyhodnocuje prihlásené pohľadávky veriteľov a schvaľuje ich bez náležitého posúdenia.“.

Z odôvodnenia uznesenia sp. zn. 1 R/5/2014 z 10. októbra 2014 sťažovateľ vyvodzuje, že okresný súd dospel k záveru, že reštrukturalizačná správkyňa závažným spôsobom porušila svoje povinnosti konať pri výkone svojej funkcie s odbornou starostlivosťou [čo je

v zmysle § 131 ods. 2 písm. a) ZKR dôvodom pre obligatórnu konverziu reštrukturalizácie na konkurz], na základe svojich zistení, podľa ktorých mala reštrukturalizačná správkyňa nerovnako pristupovať k podnetom na popieranie pohľadávok jednotlivými veriteľmi, a tiež tým, že sa nezaoberala podrobnejším skúmaním platnosti a odporovateľnosti právnych úkonov dlžníka vo vzťahu k spriaznenej osobe.

Okresný súd tak urobil (zastavil reštrukturalizáciu a vyhlásil konkurz) napriek tomu, že nie je oprávnený preskúmať prihlásené pohľadávky pri výkone dohliadacej činnosti (Sj 62/2002, uznesenie Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. I Ko 363/1999 z 10. januára 2000), pričom už „dôvodne predpokladal, že toto reštrukturalizačné konanie už nedokáže zabezpečiť rámec na ochranu spoločného záujmu veriteľov dlžníka, ktorých pohľadávky nemajú právny dôvod vzniku v právne pochybných vzťahoch s výrazným charakterom odporovateľnosti“.

Uvedenej argumentácii sťažovateľa dal za pravdu aj Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), ktorý na sťažovateľom podanú sťažnosť najskôr odložil vykonateľnosť uznesenia okresného súdu o konverzii, aby následne svojím nálezom sp. zn. II. ÚS 153/2015 z 29. júla 2015 rozhodol, že uznesením okresného súdu sp. zn. 1R/5/2014 z 10. októbra 2014 bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd súčasne uznesenie okresného súdu o konverzii zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, pričom na str. 81 odôvodnenia nálezu ústavný súd formuloval pre okresný súd záväzný príkaz vykonávať dohľad v rámci reštrukturalizácie dlžníka riadne, avšak s vylúčením prílišného formalizmu a v záujme spravodlivosti a cieľa reštrukturalizačného konania, ktorým je bezpochyby dosiahnuť pre veriteľov čo najvyššiu mieru uspokojenia ich pohľadávok.

Nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 153/2015 z 29. júla 2015 nadobudol právoplatnosť 8. septembra 2015.

... hoci návrh predkladateľa plánu (reštrukturalizačnej správkyne) na potvrdenie reštrukturalizačného plánu bol okresnému súdu doručený 8. októbra 2014, po právoplatnosti nálezu ústavného súdu (8. septembra 2015) okresný súd až 30. januára 2018 uznesením sp. zn. I R/5/2014 rozhodol tak, že zamietol reštrukturalizačný plán dlžníka

zo dňa 4. septembra 2014 prijatý schvaľovacou schôdzou dňa 7. októbra 2014. Predmetné uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 25/2018 z 05.02.2018.

Dôvody zamietnutia predloženého návrhu reštrukturalizačného plánu okresný súd založil jednak v údajnej všeobecnosti, nezrozumiteľnosti, zmätočnosti plánu, keď uviedol, že:

- ... predkladateľom špecifikované predpoklady a opatrenia zachovania prevádzky podniku dlžníka sú opísané len všeobecne... že nie je možné posúdiť ich reálnosť...

- ... v rámci simulácie konkurzu predkladateľ vychádzal z trhovej ceny majetku dlžníka bez toho, aby uviedol spôsob jej určenia... Výsledky konkurzného scenára sú neobjektívne a pôsobia zavádzajúco a účelovo... reštrukturalizačný plán nielenže poskytuje skreslený a nejasný obraz o finančnej situácii dlžníka a jeho schopnosti plniť reštrukturalizačný plán, ale závery o výhodnejšom reštrukturalizačnom konaní vychádzajú zo zavádzajúcich údajov o výťažku a nákladoch konkurzu a teda o predpokladanej miere uspokojenia veriteľov...

- táto skutočnosť má podstatný vplyv na práva veriteľov z dôvodu, že predpokladaná miera uspokojenia nezabezpečených veriteľov v konkurze nepresahuje ani 3 % zistených pohľadávok, pričom v rámci reštrukturalizácie plán počíta s 10 % mierou uspokojenia pohľadávok nezabezpečených veriteľov, a to v časovom horizonte siedmych rokov. Takúto mieru uspokojenia aj vzhľadom na stratu vymáhateľnosti pohľadávok v rozsahu 90 % považuje konkurzný súd za daných okolností za neprimeranú, preto nemožno dospieť k záveru, že reštrukturalizačné konanie je jednoznačne výhodnejšie pre veriteľov...

- predkladateľ plánu nedeclaroval generovanie dostatočného zisku, teda rozsahu finančných prostriedkov potrebných na plnenie plánu...

... súčasne, v už opakovane uvedenom spornom dôvode (navzdory predošlému nálezu ústavného súdu v reštrukturalizácii dlžníka z 29. júla 2015 sp. zn. II. ÚS 153/2015), keď uviedol, že: „je teda potrebné konštatovať porušenie povinností správcu postupovať s odbornou starostlivosťou pri preskúmaní pohľadávok veriteľov, čo malo v konečnom dôsledku vplyv nielen na poskytovanie osobitných výhod niektorému z veriteľov dlžníka, ale aj poškodzovanie práv ostatných veriteľov na rovnaké postavenie v konaní a umožnenie ovládnuť toto konanie veriteľmi, ktorým bolo správcom priznané výhodnejšie postavenie

práve porušením povinností konať s odbornou starostlivosťou a povinnosti rovnocenne postupovať pri posudzovaní oprávnenosti pohľadávok všetkých veriteľov.“

... napriek tomu, že okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia z 30. januára 2018 tvrdí, že predmetom reštrukturalizačného konania nie je preskúmavanie oprávnenosti pohľadávok veriteľov a argumentácie týkajúcej sa správnosti prihlasovania pohľadávok a ich popierania, pretože tieto skutočnosti sú predmetom incidenčných konaní a konkurzný súd sa zaoberal iba námietkami popretého veriteľa SZRB a argumentáciou správcu len v rozsahu potrebnom na posúdenie priebehu tohto konania a dôvodov na zamietnutie plánu, v rozpore s týmto tvrdením konkurzný súd údajne nadobudol presvedčenie o tom, že správca pri preskúmaní pohľadávok prihlásených veriteľom SZRB a ostatných veriteľov nepostupoval s odbornou starostlivosťou.

Tento svoj právny záver okresný súd opiera o nepreukázané dôkazy, ale iba o dohady a pochybnosti...

... reštrukturalizačná správkyňa následne proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí reštrukturalizačného plánu podala odvolanie, v ktorom vyvrátila argumentáciu okresného súdu vo všetkých dôvodoch zamietnutia plánu, pričom v kontexte dôvodu postupu správcu pri popretí pohľadávok veriteľa SZRB hodnoteného zo strany okresného súdu ako porušenie povinností správcu a poskytovanie osobitných výhod opätovne poukázala na závery vyplývajúce z nálezov ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 153/2015 vydaného v reštrukturalizácii dlžníka, z ktorého jednoznačne vyplýva, že k tomu právnomu záveru okresného súdu celkom zjavne viedlo práve toto prejudiciálne posúdenie uvedených pohľadávok veriteľa SZRB v reštrukturalizačnom konaní. Namietala, že práve postupom súdu došlo k tomu, že uprednostnil individuálny záujem pred záujmom kolektívnym, do reštrukturalizačného konania bolo prihlásených celkom 96 veriteľov a pokiaľ aj došlo k popretiu jedného veriteľa, neznamená to, že reštrukturalizačné konanie nedokáže zabezpečiť rámec na ochranu spoločného záujmu veriteľov dlžníka. Reštrukturalizačný plán počíta s možným zistením pohľadávky veriteľa SZRB, pričom uspokojenie uvedeného veriteľa je v reštrukturalizačnom pláne stanovené na 100% zo zistenej sumy. Veriteľ SZRB bol oprávnený domáhať sa zistenia svojich pohľadávok na súde, toto svoje právo aj využil.

V odvolaní odvolateľka poukázala na skutočnosť, že súd posudzuje reálnosť a vykonateľnosť plánu v čase jeho predloženia. Nemôže byť však na ťarchu sťažovateľa,

že po tom, čo ústavný súd právoplatne zrušil konkurzné konanie (8. septembra 2015), okresný súd o reštrukturalizačnom pláne rozhodol s takmer 2,5 ročným omeškaním. Napriek tomu však podnikateľské výsledky dlžníka sú vysoko priaznivé a aj svojím zatiaľ bezproblémovým fungovaním preukazoval svoju životaschopnosť...

Následne krajský súd ako odvolací súd napadnutým uznesením sp. zn. 43CoKR/8/2018 zo 17. mája 2018 (napadnutým uznesením krajského súdu, pozn.) potvrdil uznesenie okresného súdu sp. zn. 1R/5/2014 z 30. januára 2018 o zamietnutí reštrukturalizačného plánu dlžníka.

Následne okresný súd napadnutým uznesením sp. zn. 1 R/5/2014 zo 16. júla 2018 (napadnutým uznesením okresného súdu, pozn.) zastavil reštrukturalizačné konanie voči dlžníkovi, začal konkurzné konanie a vyhlásil konkurz na majetok dlžníka a do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovil [REDAKOVANÉ], so sídlom kancelárie [REDAKOVANÉ]. Napadnuté uznesenie 2 (napadnuté uznesenie okresného súdu, pozn.) bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 140/2018 z 23. júla 2018.».

4. Sťažovateľ ďalej v sťažnosti poukazuje na arbitrárnosť napadnutého uznesenia krajského súdu a uvádza, že «Ustálená judikatúra ústavného súdu aj ESLP potvrdzuje, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe zahŕňa aj určitú kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Ustálená judikatúra konkrétne vyžaduje, aby sa súd v odôvodnení vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie v danej veci podstatné a právne významné.

... hoci ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 351/2013, I. ÚS 13/00, II. ÚS 58/98, I. ÚS 17/00).

... záver, ku ktorému konkurzný súd dospel a na základe ktorého zamietol predložený reštrukturalizačný plán z dôvodu v zmysle § 154 ods. 1 písm. a) ZKR je absolútne chybný, nezakladá sa na pravdivých skutočnostiach uvádzaných súdom, ktoré vyplývajú z nepreštudovania si predloženého reštrukturalizačného plánu. Nie je zrejmé, na základe

akého tvrdenia súd konštatuje, že na vypracovanie plánu boli použité nepravdivé alebo neúplné údaje. Súd vychádzal z posudkov predložených do trestných konaní, z ktorých v spise sa nachádza len posudok [REDACTED] č. 8/2016, ku ktorého nesprávnosti sa správkyňa vyjadrila vo svojom podaní zo dňa 7. januára 2018. Ani okresný súd, ani krajský súd sa však vôbec nezaoberali týmto vyjadrením správkyne zo dňa 7. januára 2018 (nakoľko sa o ňom v napadnutom rozhodnutí nenachádza žiadna zmienka), v ktorom správkyňa rozporovala predložený znalecký posudok č. 8/2016 vyhotovený [REDACTED] [REDACTED], vyjadrovala sa k údajným pochybeniam správcu a k vyjadreniu veriteľa SZRB k ekonomickému stavu podniku dlžníka. Nezaoberali sa teda jej zásadným a pre rozhodnutie nepochybne relevantným vyjadrením...

... pri vypracovaní plánu bol tento vypracovaný tímovo, a na jeho príprave sa okrem správcu podieľali aj ekonóm zo strany dlžníka, dvaja externí ekonómovia, traja právnici a dokonca aj externý poradca z banky. Reštrukturalizačná správkyňa, ktorá sa podieľala na tvorbe už viac ako 30 reštrukturalizačných plánov, ktoré všetky boli súdmi potvrdené (mnohé aj okresným súdom), dala vypracovať aj Odborné vyjadrenie č. 58/2016 Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline k posúdeniu reálnosti reštrukturalizačného plánu... z ktorého vyplynulo, že dlžník bude schopný plán splniť.

... odvolací súd potvrdiac prvostupňové uznesenie o zamietnutí reštrukturalizačného plánu tento fakt vôbec nebral do úvahy, pretože sa ním vôbec nezaoberal.

Odvolací súd na jednej strane tvrdí, že „nespochybňuje odbornosť správcu a celého tímu, ktorý sa na príprave reštrukturalizačného posudku podieľal. Práve z uvedeného dôvodu sa odvolací súd nebude vyjadrovať k rozporom v názoroch odvolateľky a veriteľa SZRB, pokiaľ ide o jednotlivé ekonomické ukazovatele a účtovné údaje týkajúce sa stavu podniku dlžníka“.

Na druhej strane bez akéhokoľvek preskúmania uvedených skutočností tvrdí, že „podstatné pre rozhodnutie odvolacieho súdu je posúdenie, či napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne, alebo či sú splnené podmienky na jeho zrušenie, prípadne zmenu..“ Pritom odvolací súd pripúšťa a súhlasí s odvolateľkou, že „pri hodnotení výrazu „všeobecnosť“ môže byť uplatnený aj subjektívny pohľad, samozrejme dlžník a aj správkyňa ako predkladateľka plánu majú záujem na reštrukturalizácii, veriteľ SZRB má nepochybne záujem na čo najlepšom uspokojení svojej pohľadávky...“

Napriek tomu, že odvolací súd zdôrazňuje, že prijatie reštrukturalizačného plánu je nesporne v záujme všetkých veriteľov, záver, ku ktorému došiel, keď konštatoval, že „postup zvolený odvolateľkou, ale aj dlžníkom v súvislosti s prijatím plánu mal nepochybne nepriaznivý vplyv na veriteľa SZRB, ktorý bol takto vylúčený z hlasovania o pláne“ nesporne zvýhodňuje jediného veriteľa (SZRB) na úkor všetkých ostatných.

„... s prihliadnutím na prebiehajúce incidenčné konania o pohľadávkach SZRB popretých v rámci reštrukturalizácie dlžníka, o oprávnenosti nárokov tohto veriteľa má byť rozhodnuté v rámci týchto konaní a nie je prípustné, aby otázka oprávnenosti pohľadávok veriteľa SZRB bola posudzovaná v rámci reštrukturalizačného konania a postup správcu z titulu popretia týchto pohľadávok hodnotený súdom ako porušenie povinnosti správcu a poskytovanie osobitných výhod.

... okresný súd ale aj odvolací krajský súd v rámci svojho odôvodnenia úplne popierajú nálezh ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 153/2015, ktorým ústavný súd zrušil rozhodnutie okresného súdu zo dňa 10. októbra 2014 o zastavení reštrukturalizačného konania a vyhlásení konkurzu na majetok sťažovateľa, práve pre značnú tendenčnosť.

... súdy opäť riešia otázky, ktoré patria do kompetencie iného zákonného sudcu predovšetkým v otázkach zisťovania a popierania pohľadávok, a to napriek tomu, že odvolací súd (snažiac sa zakryť túto skutočnosť) tvrdí, že súd prvej inštancie „v odôvodnení svojho rozhodnutia sa nevyjadroval k oprávnenosti pohľadávok veriteľa SZRB, hodnotil len postup správcu pri popieraní pohľadávok tohto veriteľa, pri vyhodnocovaní jeho podaní a pri popieraní pohľadávok a vyhodnocovaní podania iných veriteľov“.

Vzhľadom k skutočnosti, že o popretých pohľadávkach veriteľa SZRB prebiehajú na Okresnom súde Banská Bystrica konania sp. zn. 60Cbi 13/2014, 60Cbi 14/2014, 26Cbi 16/2014 a 27Cbi 14/2014, sťažovateľ má za to, že nie je prijateľné, aby súd v odôvodnení uznesenia robil závery o spôsobe a oprávnenosti správkyňou popretých pohľadávok veriteľa SZRB.

O správkyňou popretých pohľadávkach veriteľa SZRB je v zmysle § 124 ods. 4 ZKR v nadväznosti na ustanovenie čl. 48 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať zákonný sudca. Je v rozpore so zásadami platnými v právnom štáte, aby súd v uznesení o potvrdení resp. zamietnutí plánu rozoberal oprávnenosť a opodstatnenosť nárokov veriteľa SZRB,

čím *de facto* rozhodoval o podstatných otázkach, o ktorých rozhodovať nie je príslušný a ktoré sú predmetom vyššie uvedených konaní. Zároveň je uvedený postup v zjavnom rozpore so zásadou „zákonného sudcu“, keďže záver o oprávnenosti nároku veriteľa SZRB vyniesol nezákonný sudca mimo incidenčného konania. Napriek tomu, že sa tak okresný súd ako aj odvolací súd snažia zakryť (zahmliť) túto skutočnosť poukazovaním na kompetenciu súdu v rámci reštrukturalizačného konania posúdiť odbornosť postupu správcu pri posudzovaní pohľadávok veriteľov, z celého odôvodnenia tak okresného súdu, s ktorým odvolací súd súhlasí, že „správca z nie celkom presvedčivých dôvodov pri právnom posudzovaní právneho dôvodu popretia pohľadávky poprel pohľadávky veriteľa SZRB, teda zabezpečeného veriteľa s najväčšou pohľadávkou...“ zjavne vyplýva opätovné prejednanie nespornosti pohľadávok veriteľa SZRB, pričom postup správcu predčasne hodnotí ako diskriminačný a v hrubom rozpore s odbornou starostlivosťou, keď tvrdí, že „účelovosť takéhoto postupu správcu... sa aj odvolaciemu súdu javí ako viac pravdepodobná. Rozhodne však tento postup odvolací súd hodnotí ako porušenie povinnosti správcu konať s odbornou starostlivosťou.“

Maximalizácia uspokojenia pohľadávok všetkých veriteľov pri spravodlivom usporiadaní vzťahov všetkých veriteľov s dlžníkom je takto determinantom určujúcim spoločný záujem veriteľov. Súd nemôže izolovane prihliadať na záujem jedného veriteľa. Naopak, jeho povinnosťou je skúmať možnosť uspokojenia všetkých veriteľov (I. ÚS 534/2017 z 8. novembra 2017).

... Ústavný súd pritom už vo svojej rozhodovacej činnosti zvýraznil požiadavku na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania (napr. III. ÚS 72/2010), ako aj povinnosť súdu zohľadniť nespravodlivé dôsledky svojho rozhodnutia na účastníkov konania (napr. I. ÚS 26/2010). Nájsť spravodlivú rovnováhu medzi oprávnenými záujmami jednotlivých veriteľov v reštrukturalizácii nie je jednoduché. To však neznamená, že všeobecný súd môže na túto úlohu rezignovať a aprobovať riešenie, ktoré sa síce javí ako spravodlivé, avšak len vo vzťahu k jednému veriteľovi, prípadne viacerým veriteľom, pričom vo vzťahu k ostatným veriteľom (pohľadávok rôznej výšky a rôznych právnych dôvodov) objektívne nevykazuje črty spravodlivého.

... nepotvrdenie plánu je v rozpore so spoločným záujmom veriteľov, a to aj samotného veriteľa SZRB.

Nositelom ústavou a dohovorom garantovaného práva na súdnu ochranu, resp. spravodlivé súdne konanie nie je len majoritný veriteľ, ale všetci veritelia, ktorí riadne a včas (spôsobom ustanoveným ZKR) prihlásili svoje pohľadávky. Ak krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu o zamietnutí plánu pre jeho podstatný rozpor so spoločnými záujmami veriteľov, pričom tento fakticky stotožnil s individuálnym záujmom väčšinového veriteľa, porušil tak základné právo ostatných veriteľov na (spravodlivú) súdnu ochranu v spojení s ich základným právom na rovnosť účastníkov v súdnom (reštrukturalizačnom) konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy (I. ÚS 200/2011, I. ÚS 109/2015, II. ÚS 273/2012)...

Reštrukturalizačný plán dlžníka počíta s možným zistením pohľadávky veriteľa SZRB, pričom uspokojenie uvedeného veriteľa je reštrukturalizačným plánom stanovené na 100 % zo zistenej sumy. Popretie pohľadávky veriteľa bolo vzhľadom na okolnosti, za akých si veriteľ svoje pohľadávky prihlásil, len splnením zákonnej povinnosti správcu. Veriteľ SZRB bol oprávnený domáhať sa zistenia svojich pohľadávok zo strany zákonného súdu, pričom veriteľ toto svoje právo využil. Vzhľadom k uvedenému nie je možné akceptovať konštatovanie okresného súdu potvrdeného odvolacím súdom o nemožnosti zabezpečenia rámca ochrany spoločného záujmu veriteľov.

... v danom prípade došlo v celom procese reštrukturalizácie k zvýhodneniu len veriteľa SZRB, ktorého záujem a pohľad na nevýhodnosť reštrukturalizácie bol jediným kritériom pre rozhodovanie tak okresného súdu ako prvostupňového súdu, ako aj krajského súdu ako odvolacieho súdu. Takýmto postupom súdu došlo k porušeniu princípu rovnakého postavenia účastníkov konania.

... súd posudzuje reálnosť a vykonateľnosť plánu v čase jeho predloženia, pričom jeho reálnosť bola podporená predložením znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline, ktorý pojednával práve o reálnosti a vykonateľnosti predloženého plánu...

V zmysle § 153 ods. 1 ZKR má súd 15 dní na rozhodnutie o potvrdení alebo zamietnutí plánu. Z uvedeného vyplýva, že od právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 153/2015 z 29. júla 2015 (právoplatnosť nadobudol 8. septembra 2015) mal súd 15 dní na rozhodnutie, t. j. do 23. septembra 2015. Namiesto toho okresný súd

o zamietnutí reštrukturalizačného plánu dlžníka rozhodol o 860 dní neskôr, čo nie je možné ospravedlniť ani tým, že došlo k výmene zákonného sudcu počas tejto doby, nakoľko sú to skoro 2,5 ročné prieťahy...

Návrh reštrukturalizačnej správkyne ako predkladateľa plánu bol okresnému súdu doručený dňa 8. októbra 2014, a teda po zrušení rozhodnutia okresného súdu zo dňa 10. októbra 2014, ktorým vyhlásil konkurz na majetok dlžníka, mal súd rozhodnúť podľa stavu k 8. októbru 2014, kedy bol podaný návrh na potvrdenie plánu.

Už samotné rozhodovanie okresného súdu o potvrdení alebo zamietnutí reštrukturalizačného plánu s odstupom 28 mesiacov je porušením práva sťažovateľa na prístup k súdu, ktoré hoci nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam, nesmie však obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998). Ústavná požiadavka znie, že každý má právo, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, v danom prípade podľa § 153, § 154 ZKR, kde súd do 15 dní od doručenia návrhu na potvrdenie plánu buď potvrdí plán, ak sú splnené ustanovené podmienky, inak ho zamietne.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu však vyplýva, že „odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vychádzal zo správne zisteného skutkového stavu, na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušnú právnu úpravu a jeho rozhodnutie bolo vydané v súlade s príslušnou procesno-právnou úpravou... Odvolací súd poukazuje na kontrolnú a dozornú funkciu súdu v reštrukturalizácii, v rámci ktorej bol súd povinný nielen zaoberať sa námietkami veriteľa SZRB voči reštrukturalizačnému procesu a činnosti správcu v tejto súvislosti a voči samotnému reštrukturalizačnému plánu, ktoré boli pomerne obsiahle, ale aj, ako to už bolo uvedené, ex-offo skúmaním toho, či nedošlo k porušeniu povinností, ktoré sú dôvodom na zamietnutie plánu, pričom aj samotný reštrukturalizačný plán je pomerne rozsiahly. Aj keď súd prvej inštancie rozhodol v tejto veci so značným oneskorením, čo je možné hodnotiť ako procesné pochybenie, podľa názoru odvolacieho súdu to nemalo za následok porušenie práva dlžníka a správcu ako predkladateľa plánu na prístup k súdu. Toto pochybenie nie je možné považovať ani za nesplnenie procesných podmienok konania, ako to namietala odvolateľka.“

... ak napr. porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) prekročí takú intenzitu, že to signalizuje zo strany príslušného všeobecného súdu až odmietnutie možnosti domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, tak možno urobiť záver o tom, že takýmto postupom súdu došlo aj k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 93/2010, III. ÚS 232/2017, III. ÚS 335/2016).

... podľa názoru sťažovateľa postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré svojou intenzitou nadobudlo aj charakter porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy...

Aj z nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 153/2015, ktorým ústavný súd už vyslovil porušenie základných práv sťažovateľa predošlým nezákonným rozhodnutím okresného súdu, vyplýva tiež požiadavka ústavne konformnej interpretácie právnych predpisov, podľa ktorej ako ústavne nesúladne (porušujúce základné práva sťažovateľa) hodnotí aj také rozhodnutia všeobecných súdov, v ktorých boli zákony, prípadne podzákonné právne úpravy interpretované v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti v dôsledku prílišného formalizmu (ďalej aj IV. ÚS 192/08, I. ÚS 69/2012, IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 26/2010, III. ÚS 163/2011).

... právne závery krajského súdu... sú podľa názoru sťažovateľa arbitrárne a ústavne neudržateľné. Túto skutočnosť podčiarkuje aj samotná nedostatočnosť a nepresvedčivosť odôvodnenia napadnutého uznesenia, nezodpovedajúceho požiadavkám na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

... zákonným dôsledkom zamietnutia reštrukturalizačného plánu je opätovné zastavenie reštrukturalizačného konania a vyhlásenie konkurzu na majetok napadnutým uznesením 2 - uznesením okresného súdu sp. zn. 1R/5/2014 zo dňa 16. júla 2018 (zverejneným v Obchodnom vestníku č. 140/2018 z 23. júla 2018).».

5. Sťažovateľ v dôsledku uvedeného konštatuje, že napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu „dochádza ku konverzii reštrukturalizačného konania dlžníka na konanie konkurzné, ktorého výsledkom bude faktická likvidácia dlžníka

a nemožnosť uspokojenia pohľadávky sťažovateľa a ďalších veriteľov, sťažovateľ má za to, že napadnutým uznesením 1 (napadnutým uznesením krajského súdu, pozn.) a napadnutým uznesením 2 (napadnutým uznesením okresného súdu, pozn.) môže byť spôsobená škoda veľkého rozsahu. Vyhlásenie konkurzu zásadným spôsobom mení právny status dlžníka, pričom tento nový stav znamená pre neho ako úpadcu nezvratný následok v podobe faktického ukončenia existencie dlžníka a jeho podnikateľskej činnosti, nakoľko dôjde k vypovedaniu zmlúv zo strany zdravotných poisťovní, s ktorými dlžník v súvislosti s poskytovaním služieb spolupracuje. Rovnako hrozí strata klientely či už zo strany kúpeľných hostí, ktorí pravidelne podnik dlžník navštevovali, ale tak i zo strany ostatných obchodných partnerov - odberateľov minerálnej vody. V dôsledku prerušenia prevádzky podniku hrozí, že prevádzku podniku dlžníka nebude možné obnoviť z dôvodu, že môže dôjsť k demontáži vybavenia a zariadenia, ktoré dlžník využíval.

K nezvratným dôsledkom však dochádza nielen pre samotného dlžníka, ale tak isto aj pre veriteľov. Podľa ústavného súdu nie je sporné, že reštrukturalizácia je šetrnejšia než konkurz. Kým konkurz má likvidačný charakter, podmienkou čo i len odporúčenia reštrukturalizácie správcom je zachovanie aspoň podstatnej časti prevádzky podniku dlžníka a predpoklad väčšieho rozsahu uspokojenia veriteľov dlžníka ako v prípade vyhlásenia konkurzu (I. ÚS 200/2011). Reštrukturalizácia teda predstavuje inštitút, v rámci ktorého dochádza k uspokojeniu veriteľov pri zachovaní podnikateľskej činnosti dlžníka, pričom možno odôvodnene predpokladať väčší rozsah uspokojenia veriteľov, ako v prípade vyhlásenia konkurzu.“

6. Na základe už uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal sťažnosť na ďalšie konanie a vydal uznesenie v znení: „*Vykonateľnosť uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoKR/8/2018 zo 17. mája 2018 a uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1 R/5/2014 zo 16. júla 2018 sa odkladá do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.*“

7. Vo veci samej žiada sťažovateľ vyslovenie tohto nálezu:

„1. *Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na rovnosť účastníkov súdneho konania*

podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. mája 2018, sp. zn. 43CoKR/8/2018 a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo 16. júla 2018, sp. zn. 1 R/5/2014, porušené boli.

2. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 1 R/5/2014, porušené bolo.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. mája 2018, sp. zn. 43CoKR/8/2018 a uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo 16. júla 2018, sp. zn. 1 R/5/2014 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

4. Okresný súd Banská Bystrica a Krajský súd v Banskej Bystrici sú povinní uhradiť sťažovateľovi trovy konania na účet právneho zástupcu sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

10. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

12. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Ústavný súd podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde prijal sťažnosť sťažovateľa v celom rozsahu označených práv na ďalšie konanie.

14. Návrhom sťažovateľa na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu a napadnutého uznesenia okresného súdu sa ústavný súd už nezaoberal, keďže o odklade vykonateľnosti napadnutých uznesení už bolo rozhodnuté uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 300/2018-23 z 5. septembra 2018, ktorým bola ich vykonateľnosť odložená.

15. Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2018